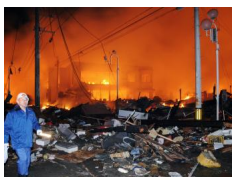

...h u qu kinh t mà n c Nh t ph i gánh ch u t tr n đ ng đ t này có v n ng n .

Thiên tai đe d a ti n trình ph c h i kinh t Nh t B n

Vùng Đông B c Nh t điều tàn sau th m ho thiên tai. nh ngày 12/03/2011 (REUTERS)

Các t báo l n c a Pháp hôm nay đã s đ u dành trang nh t cho th m h a đ ng đ t x y đ n v i Nh t B n hôm qua. Hi n t i, v n ch a th có th ng kê cu i cùng v h u qu c a tr n đ ng đ t kinh hoàng t i Nh t B n. Th nh ng, nh t báo Le Figaro hôm nay có bài nh n đ nh v h u qu lâu dài c a nó đ i v i n n kinh t qu c gia. Bài vi t ch y tít : « Thiên tai đe d a s ph c h i kinh t đ t n c ».

Tr n đ ng đ t Kobe vào năm 1995 đã làm ch s Nikkei trên th tr ng ch ng khoán gi m đi 5%. Hi n t i, các chuyên gia cho r ng v n còn quá s m đ đánh giá h u qu c a tr n đ ng đ t hôm qua. Đi m m u ch t đ so sánh gi a hai tr n đ ng đ t này là th m h a Kobe đã gây h u qu vô cùng to l n, lên đ n 10.000 t yên (100 t đô la), t c t ng đ ng 2,5% GDP c n c. S n xu t công nghi p nh ng tu n sau đó gi m đ n 2,5%.

Tuy nhiên, Kobe là m t h i c ng quan tr ng c a Nh t B n. Trong khi đó, vùng Tohoku, tâm ch n c a tr n đ ng đ t hôm qua, cách Tokyo 250 km v phía Đông b c, có vai trò kinh t kém h n nhi u. N i đây ch y u là các nhà máy hóa d u, đi n t và ô tô. S n xu t vùng này ch chi m 1,7% GDP c a Nh t.

Nhi u nhà máy đã b nh h ng b i đ ng đ t, nh ng m c đ thi t h i là không quá l n. T p

đoàn Toyota đã cho ngừng hoạt động 3 nhà máy ở phía Bắc. Tuy nhiên Toyota cho biết không biết thiệt hại và ngừng. Hãng Honda cho biết nhân sự mình có 1 người chết và 30 người bị thương. Tập đoàn Nissan có hai khu vực sản xuất bị bốc cháy, nhưng đã được dập tắt trong ngày. Nissan cho biết, vào ngày thứ hai tôi mới hoạt động sẽ trở lại bình thường. Về phần mình, tập đoàn Sony thông báo tạm ngừng hoạt động 6 nhà máy.

Ở cấp độ toàn quốc, tình hình ít căng thẳng hơn nhiều. Một chuyên gia kinh tế cho biết, không có trục giao thông trọng yếu nào bị thiệt hại. Hoạt động tài chính sẽ trở lại như bình thường vào sáng thứ hai. Ngân hàng trung ương Nhật cũng đã đưa tiền vào ngày thứ hai để bàn về chính sách tiền tệ.

Tuy vậy, trong trung hạn, hậu quả kinh tế mà nước Nhật phải gánh chịu từ trận động đất này có vẻ nặng nề. Trước tiên, trong lĩnh vực năng lượng, nhiều nhà máy lọc dầu bị ngừng hoạt động, nhiều nguy cơ đang đe dọa các cơ sở hạt nhân. Tất cả điều đó sẽ khiến cho chi tiêu dầu khí càng thêm lớn. Thế đó, sản xuất công nghiệp sẽ bị ảnh hưởng nặng nề.

Xét về thời gian, trận động đất này xảy ra đúng vào thời điểm mà kinh tế quốc gia đang lúc khó khăn. Vào quý 4 năm 2010, GDP của Nhật đã giảm đáng kể, và sẽ phục hồi đang được kỳ vọng cho giai đoạn đầu năm 2011. Thế nhưng, giờ đây có vẻ sẽ phục hồi này càng khó khăn hơn. Hơn nữa, chính phủ sẽ phải chi một khoản lớn để khắc phục hậu quả động đất, trong khi tình hình tài chính đất nước đang ảm đạm với mức thâm hụt công đất gần 9% GDP. Le Figaro nhận định, lần này khả năng phục hồi kinh tế của Nhật yếu hơn nhiều so với trận động đất Kobe năm 1995.

« Pháng Tây lúng túng trước cuộc chiến ở Libya »

Tập thể phản ánh tình hình chiến sự tại Libya, nhật báo Le Monde đã đưa ra nhận xét trên trong bài viết trang quốc tế.

Trong khi quân đội ông Kadhafi đang phản công dữ dội vào lực lượng nổi dậy, các nước phương Tây đang đau đầu trong việc quy định mức độ can thiệp thích hợp trước tình hình ngày càng phức tạp ở nước này.

Liên Hi p Châu Âu t p trung n l c vào v n đ chính tr , nhân đ o, nh t là mu n áp đ t các l nh tr ng ph t. Th nh ng, các n c thành viên còn có nhi u đ u ch a tìm đ c ti ng nói chung. Pháp đang có nguy c b c ô l p gi a các n c đ ng minh do có thái đ hi u chi n l n này đ c cho là h i đ c bi t.

Ngày 11/3, m t cu c h p th ng đ nh gi a các nguyên th nh ng qu c gia thành viên Liên Hi p Châu Âu đã di n ra theo yêu c u c a Paris, v i m c tiêu chính là th o lu n v Libya và các cu c n i d y th gi i H i Giáo. M t b c th đ ng ký tên t ng th ng Pháp Nicolas Sarkozy và th t ng Anh David Cameron kêu g i các n c đ ng minh xem H i đ ng Qu c gia Lâm th i c a quân n i d y là « m t th c th đ i tho i đ t cách ». M t cách g i mà Le Monde cho r ng v n còn nh h n so v i vi c làm đáng ng c nhiên c a Pháp là công nh n chính th c h i đ ng này.

T ng th ng Pháp Nicolas Sarkozy ng h gi i pháp t p kích có m c tiêu nh m vào các khu quân s c a Libya. B c th trên cũng kêu g i thành l p vùng c m bay và nh ng ph ng án khác đ ng ch n các v không kích. Tuy nhiên, « nh ng ph ng án khác » i không đ c nêu rõ. Nói chung, ông Sarkozy và ông Cameron xem h s Libya là nh v n c chính y u và quy t đ nh đ i v i an ninh và uy tín c a Châu Âu.

V ph n mình, t ng th ng M Barack Obama t p trung chú ý đ n Ai C p, vùng Trung Đông và Afghanistan, nh t là Yemen n i mà nguy c Al-Qaida ngày càng l n m nh.

NATO đã quy t đ nh cho tàu chi n c p sát b bi n Libya, tuy nhiên ông t ng th ký c a kh i này cũng nh n m nh tr c báo gi i r ng, ngh quy t 1790 c a Liên Hi p Qu c đã ch rõ là c m v n nh ng không đ c dùng vũ l c. Nh v y, NATO gi th đ ng ngoài quan sát. Đ ng nhiên quy t đ nh này khi n Pháp không hài lòng.

Trong khi đó, Đ c t ra ng v c gi i pháp can thi p quân s c a Pháp. M t ngu n tin c a Đ c cho r ng v n đ này ph i đ c mang ra th o lu n tr c NATO. Quan đi m này c a Đ c trùng v i quan đi m c a Hoa K . H n th n a, các quan ch c c a Đ c t ra ph n n tr c s ki n Pháp công nh n H i đ ng Lâm th i c a l c l ng n i d y là « đ i di n duy nh t c a Libya ». M t thông cáo Berlin cho hay, th t ng Đ c bà Angela Merkel r t đ i ng c nhiên tr c m t lo t hành đ ng c a Pháp.

Le Monde cũng có thông tin thêm rằng trong thời điểm bình thường, mỗi ngày Libya sản xuất được 1,69 triệu thùng dầu và xuất 1,2 triệu thùng, tức 85%, cho các nước Châu Âu.

Hoa Kỳ không ngại thiêu dầu hỏa ?

Cuộc xung đột ở Libya đã làm chao đảo thị trường dầu hỏa thế giới, nhất là đối với các nước có nền công nghiệp phát triển. Để cập vấn đề này, Le Monde có bài viết « Hoa Kỳ, ngại lính bỏ dầu hỏa ».

Tác giả nước này sinh ngày 14/2/1945, Mẹ và Ông Xê Út đã ký một hiệp ước chi phối việc năng lượng. Theo hiệp ước, Mẹ sẽ bỏ vào nước này trước mọi cuộc tấn công của các nước láng giềng. Đối với Ông Xê Út sẽ mở các giếng dầu cho các công ty nước ngoài và sẽ định giá dầu ở mức phải chăng. Tuy nhiên nay, hiệp ước này chưa từng bị gián đoạn. Và chuyến công du của ông tham mưu trưởng liên quân Hoa Kỳ đến quốc gia này gần đây cho thấy hiệp ước này « luôn mang tính thời sự ».

Hoa Kỳ là cường quốc duy nhất có khả năng giám sát và kiểm soát nguồn cung dầu hỏa vào các hẻm biển và một mạng lưới các căn cứ quân sự rải rác khắp nơi. Hiện Hoa Kỳ có 5 đóng tại Manama kiểm soát vùng Hẻm biển và Ông Đổng, Hoa Kỳ có 6 thì ở vùng Địa Trung Hải. Hiện tăng cường cho căn cứ ở Vùng Vịnh, Washington và bố trí 2.000 lính ở Djibouti.

Chuyến công du của ông tham mưu trưởng Hoa Kỳ cho thấy quyết tâm của Washington trong việc kiểm soát eo biển Ormuz do lo ngại Iran gây khó khăn cho việc chuyên chở dầu hỏa qua vùng này.

Ông Xê Út là nước xuất khẩu dầu thô nhiều nhất. Vì thế, nếu nước này xảy ra bất ổn thì giá dầu trên thị trường thế giới sẽ leo thang. Ông Xê Út, Iran, Irak, Koweit và Các Tiểu Vương Quốc Ảrập Thống Nhất nắm giữ 60% trữ lượng dầu mỏ toàn cầu. Trong 20 năm tới, lượng cung của Ông Xê Út phải tăng lên vì tại các nước không thuộc khối OPEC, như Mỹ, Anh và Na Uy, trữ lượng sẽ dần cạn kiệt. 2/3 lượng vàng đen xuất khẩu (khoảng 86 triệu thùng/ngày) được vận chuyển qua vịnh Ba Tư. Phần nửa trong số này đến từ Trung Đông và được chuyển đến Bắc Mỹ, Châu Âu và Châu Á.

Vä phän mình, Trung Quốc cũng ra säc đäm bäo nguän cung năng läng tä Trung Đông. Vì thế, näc này không nguän tăng cäng läc läng häi quân, và đã thiät läp mät tuyän đäng näi liän Vùng Vänh väi Trung Quốc.

Chính sách bäo vä các mä đäu và giä an ninh cho tuyän đäng vän chuyän đäu näm trong cái gäi là « häc thuyät Carter », theo đó, Hoa Kỳ theo đäi nguyên täc là không mät näc nào có thể đe dọa và kiểm soát vùng chiän läc đäu häa.

Đän năm 2030, 80% läng năng läng tiêu thụ vän có nguän gäc hóa thạch. Mäc cäu thụ giäi sä tăng lên cùng väi sä phát triän cäa nhäng quäc gia mäi näi. Trä läng đäu trong lòng đät sä cän kiät. Cuäc chiän năng läng vì thế sä càng thêm khäc liät.

Tä đó Le Monde kät luän, nên chẳng đäng viên Hoa Kỳ trong vai trò « ngäi iänh bäo vä các tuyän đäng vän chuyän đäu häa ».

Nhäng đĩa thức ăn đäy hiäm nguy

Sau hai năm điäu tra thức đäa, cuäi cùng hôm thứ ba tuần täi nä tác gia ngäi Pháp, bà Marie-Monique Robin cho ra mät bä phim tài liäu vä chä đä hóa chất đäc häi tän täi trong thức ăn hàng ngày cäa chúng ta. Thông tin đäc đäng täi trên nhät báo La Croix väi bài viät « Mäi nguy hiäm än mình trong nhäng đĩa thức ăn ».

Sau hai năm nghiên cäu thức đäa ä Pháp, Ý, än Đä, Thäy Sĩ và Hoa Kỳ, bà Robin đäa chúng ta đän väi nhäng nông dân bä mäc bänh hiäm nghèo, các nhà sän xuät thuäc bäo vä thức vät, các nhà khoa häc nghiên cäu vä khä năng có tän täi chät hóa häc đäc häi trong thức ăn.

Câu chuyän bät đäu tä viäc tìm thäy mät tài liäu läu trữ gây nguäc nhiên mang tên « bánh mì và räu năm 2000 ». Thäc phim träng đen này đäc phát năm 1964, đä cäp đän « nhäng mäi nguy hiäm täm än » trong thức ăn. Thä nhäng khi äy, tiäng nói cät lên tä bä phim này nhä mät ngäi truyän đäo giäa sa mạc, bäi vào thäi bäy giä, nông dân phäi ra säc làm viäc đä nuôi cä thä giäi.

Tuy nhiên, điểm cao của phim là việc tác giả này đưa ra được những tài liệu khẳng định tác hại của một vài chất hóa học có trong thức ăn đối với sức khỏe con người.